

Profesor sa stranica *Men's Health*-a

Razgovarati sa svojim darovitim, zanimljivim vršnjacima zabavno je koliko i izazovno, naročito ako su s vama dijelili školske hodnike. No, prilika koja se ovaj put ukazala bila je isuviše dobra da bi je bilo koji novinar propustio: u kafiću u neposrednoj blizini svog zagrebačkog Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, s čašom gustog soka i širokim osmijehom, preko puta moje malenkosti sjedio je - apsolvent. To što je vlasnik dviju olimpijskih medalja, besprijekoran student, nevjerojatan entuzijast, visok, crn i zgodan (broj telefona zatražite u redakciji ;o)) nije, naravno, na odmet. I zadnje predrasude koje možda imate o dosadnim matematičarima s nosom vječito nad kompliciranim dokazima bit će naprosto otpuhane, jer novi gost *PlayMath*-ovih stranica je... **TOMISLAV PEJKOVIĆ**.

Dvije različite čarape

▷ *Već toliko puta prožvakano uvodno pitanje: Tko je Tomislav Pejković?*

To mi je najgore... Što ja znam, ti si novinarka pa ti i napiši. Nije poanta u tome da se ja sam predstavljam, mogao sam onda sam i raditi intervju. ◀

▷ *Pošteno. No dobro, na ovih nekoliko stranica PlayMath predstavlja darovite mlade matematičare sa zavidnim rezultatima. Kako si se ti našao u tim vodama?*

Već u nižim razredima osnovne škole, točnije u prva tri, imao sam izvrsnu učiteljicu matematike i prirode i društva. Znala je zainteresirati učenike, približiti nam svoj predmet na pomalo nekonvencionalan način... Dosta se trudila oko predočavanja, što je vrlo važno kako bi djeca shvatila neke temeljne pojmove. ◀

▷ *A zatim?*

A zatim sam u višim razredima opet imao sreću naići na odličnog profesora. Tada su krenula i prva natjecanja, s prilično dobrim rezultatima. U petom i šestom razredu osvojio sam drugu nagradu na regionalnom, u sedmom i osmom na državnom natjecanju. Prvi razred srednje škole bio je manje uspješan jer sam nakon vrlo dobrih plasmana na općinskom i županijskom natjecanju kiksao na državnom, mislim da sam bio osamnaesti... No, u iduća tri razreda osvojio sam prvu nagradu. ◀

▷ *Nemojmo smetnuti s uma olimpijade...*

Istina. Na MMO sam prvi put bio u drugom razredu, kao takozvani promatrač. To je imalo dvije glavne prednosti: dok su se natjecatelji mučili nad zadacima, ja sam mogao odlaziti u razgledavanje, a drugo, ne manje važno, moj je krevet imao madrac¹. Kako je Ukrajinac koji je sa mnom dijelio sobu otputovao ranije, čitava je hrvatska olimpijska ekipa skakala po njegovom krevetu kao da prvi put vidi madrac. ◀

▷ *Kad su ti napokon dopustili da se natječeš, kući si donio dvije medalje.*

Da, iz Rumunjske i Koreje, obje brončane. ◀

▷ *Doživljavaš li zapravo olimpijadu više kao natjecanje ili priliku za druženje i upoznavanje novih ljudi?*

Gledaj, MMO je nešto za što se pripremaš cijele godine, vježbaš, rješavaš hrpe zadataka. Bilo bi smiješno tvrditi da se nije važno natjecati jer itekako jest. Naravno da je lijepo biti okružen vršnjacima iz cijelog svijeta i upoznavati tolike različite ljude - to je razlog iz kojeg mi, primjerice, studentska natjecanja nisu simpatična, ekipe se previše drže za sebe - ali natjecanje i rezultat ipak su na prvom mjestu. ◀

▷ *Kad već spominjemo društvo i druženje, je li većina tvojih prijateljstava sklopljena na natjecanjima i fakultetu ili nekako drugačije?*

Iskreno, ne družim se mnogo s matematičarima. Grozne su mi situacije kad se autobusom vraćam s fakulteta ili sjednem s prijateljima na kavu, a iza mene troje-četvero ljudi raspreda o nekim teoremima i dokazima.

¹U Tajvanu je uobičajeno da između daske kreveta i plahte nema ničega.

Ja nisam takav tip. Nemam ništa protiv da povremeno sjednem i raspravim o nekom problemu s kolegama, ali slobodno vrijeme bi ipak trebalo biti namijenjeno nekim drugim stvarima. <

▷ *Ima dakle istine u tvrdnji da su matematičari čudaci koji žive u svom posebnom svijetu?*
Mislim da nije u tome stvar. Prije bih rekao da do takvih situacija dolazi kad se nađu ljudi koji se ne poznaju osobito dobro niti imaju želju produbljivati kontakt, a onda o čemu da pričaju, bože moj, nego o nekom zajedničkom području interesa. Siguran sam da je situacija ista kad na jedno mjesto postaviš nekoliko studenata prava ili ekonomije. <

▷ *I tako propada predrasuda o ludom znanstveniku koji ne zna koji je dan u tjednu i nosi dvije različite čarape. . .*

A s druge strane, recimo da ponekad nije loše izgledati duboko zamišljeno i potpuno odsutno, naročito ako nisi ne znam kako pažljivo pratio razgovor. Ne radi li se o ljudima do kojih mi je stalo, ne pada mi ih na pamet uvjeravati da tog časa u glavi ne dokazujem neki silno kompliciran teorem, dapače. Zabavno je, a zna biti i korisno. <

▷ *No dobro, ali što je s pravim genijima, istinskim matematičkim velikanima?*

Pa, oni su morali biti. . . posebni. Ne ljudi, ali potpuno posvećeni svome radu, inače ne bi uspjeli. Ako si se ikad susrela s biografijama velikih, matematičara znaš da je svaki od njih bio drugačiji tip ličnosti, ali vjerujem da bi svakog uočila kao "drugačijeg" kad bi progovorio. <

(Ne)obavezna predavanja

▷ *Trenutno si absolvent na Matematičkom odjelu PMF-a, smjer teorijska matematika. Što to točno znači za tvoju budućnost?*

Znači da namjeravam ostati na fakultetu i jednog dana postati profesorom. <

▷ *Voliš raditi s ljudima?*

Hm, pa sad. . . Volim raditi s motiviranim ljudima. Lijepo je znati da si nekog zainteresirao za problematiku, prenio mu dio svog znanja. Općenito je vrlo ugodno raditi u okruženju u kojem ljudi zaista žele nešto naučiti. Zato smatram da su obavezna predavanja besmislena, jer se na njima zatekne hrpa ljudi koja bi u tom trenutku radije bila bilo gdje drugdje, pa onda sjede i zuje. Sami neće ništa naučiti, a predavaču ubiju volju za radom. Iz tog razloga nikad ne bih mogao predavati u srednjoj školi. <

▷ *Kako bi volio koncipirati svoja predavanja jednog lijepog dana?*

U osnovi tako da oni koji dođu dobiju "nešto više", ali da oni koji ne dođu imaju iz čega naučiti. Postoji nekoliko ambicioznih mladih profesora na mom fakultetu čija se predavanja, primjerice, mogu naći na internetu zajedno sa zadacima ili tome slično. . . Oni su mi neka vrsta uzora na tom području. Vjerujem da je to ujedno i ispravan način motiviranja studenata na dolazak. Jer, na primjer, na četvrtoj godini izborne kolegije slušalo je svega dvoje-troje ljudi. S jedne strane to ne razumijem jer su kolegiji vrlo zanimljivi, ali s druge strane tu su u pitanju profesori koji su zaista izvrsni znanstvenici, međutim kao predavači ne znaju približiti svoje neupitno veliko znanje studentima. <

"Tomislav zna što hoće"

▷ *Kao izvrstan student sa zavidnim rezultatima na brojnim natjecanjima ove si godine dobio "Nacionalovu" stipendiju.*

Riječ je o jednoj od 25 stipendija u iznosu od 10 puta po 4000 kuna koje je tjednik *Nacional* dodijelio najboljim studentima iz najrazličitijih područja. <

▷ *Što misliš, čime si impresionirao komisiju?*

Rezultati na natjecanjima sigurno su bili od koristi, zatim činjenica da sam imao prosjek 5.00 sve četiri godine studija, a uposlio sam i brata da mi napiše lijep romansirani životopis. . . Ipak, vjerujem da je najbombastičnije zazvučao podatak da sam objavio knjigu. <

▷ *Knjigu?*

Da, autor sam *Iracionalnih brojeva* objavljenih u Matkinoj biblioteci, knjige nastale proširenjem mog maturalnog rada. Ipak, koliko god to dobro zvučalo, ja nisam zadovoljan samom knjigom. Upropastila me, naime, lektorica, koja je prepravljala tekst tako da "bolje zvuči" - što nije loše samo po sebi, ali budući da je to činila i s objašnjenjima dokaza knjiga je zapravo puna matematičkih pogrešaka. <

Tomislav na natjecanju u Makedoniji i njegova knjiga

▷ *Je li dobivanje stipendije imalo za posljedicu interes medija ili nešto slično?*

Pa što ja znam. . . Na samoj dodjeli - koja je bila grozna gnjavaža, samo su nas šetali od premijera do predsjednika, pa na slikanja i ne znam što sve ne - bilo je novinara s televizije i iz različitih tiskovina, nešto radijskih. . . međutim, mislim da ništa od tog mog pričanja nije ugledalo svjetlo dana. Tek nešto kasnije dobio sam poziv iz *Men's Health*-a da gostujem u jednoj njihovoj rubrici. <

▷ *Molim? (Za PlayMathovce koji ne prate lifestyle magazine, Men's Health je muški mjesečnik s modno-vježbačkim savjetima.)*

Da, ni meni nije bilo jasno (smijeh). Štoviše, odmah sam im objasnio da ja nisam baš materijal za njihove stranice, ali su inzistirali. Pojavio sam se u rubrici "Tko će prvi pronaći posao?" zajedno s još dvojicom TOP stipendista. Što da ti pričam, opet gnjavaža. . . jedan dan na slikanje, drugi dan na razgovor, novinar koji je cijelo vrijeme htio da mu pričam o svojoj blistavoj budućnosti i velikom novcu u investicijskom bankarstvu. Mislim da je bio silno nesretan kad sam mu objasnio da namjeravam ostati na fakultetu. Kasnije je to sročio otprilike kao ". . . Tomislav zna što hoće - premda je svjestan da bi se mogao angažirati u nekoj brokerskoj kući ili banci i osjetno više zarađivati. . ." <

▷ *Ma krasno :o) Ali zaista, kako to da ne namjeravaš napustiti granice Lijepe Naše u potrazi za mnogo bolje plaćenim radnim mjestom?*

Nemam zašto, u Hrvatskoj mi je lijepo. Volim ovdje živjeti, bavim se onim što me zanima. . . Zasad nemam ni financijskih problema i nadam se da će tako i ostati. <

Iznenadjenja u riži

▷ Što radiš kad ne radiš?

Družim se s prijateljima, gledam filmove, mnogo čitam... Najradije nešto lagano i zabavno, poput američkih highschool komedija ili knjiga R. L. Stinea. Osim toga volim i ruske pisce, naročito Čehova, jer zna izvrsno pogoditi atmosferu i pristupiti likovima. Oduševio me i "Don Quijote". ◀

▷ Glazba?

Tu stvarno nisam izbirljiv. Upalim radio pa na što naiđem - od novih hitova, preko klasike, do narodne glazbe. Ne volim jedino *techno* i *rap*. ◀

▷ Mnogo si putovao, zahvaljujući MMO i u vrlo egzotične krajeve. Što ti je ostalo u najugodnijoj uspomeni?

Tajvan je bio sjajan. Posve drukčija kultura, okruženje, klima, ljudi... Imali smo i izvrsnog vodiča koji nam je štošta zanimljivog ispričao, a naučio nas je i nekoliko znakova njihovog pisma. Tamo sam prvi put probao i neka zaista neobična jela. ◀

▷ Iskustva iz Koreje?

I Koreja mi se vrlo svidjela, samo što nažalost nismo imali dovoljno vremena za obilazak budući da su gradovi zaista golemi. Ono što me se posebno dojmilo su ljubazni i pristupačni stanovnici. Zaista su vrlo srdačni, osobito prema strancima - što je pomalo paradoksalno jer ne govore ni riječi engleskog. Tako smo tijekom jedne šetnje ušli u njihov tradicionalni restoran, ali nisu nam mogli objasniti čega ima u kojem jelu pa smo naručivali napamet, pokazujući prstima. Ja sam imao sreće, moja je hrpica riže skrivala prilično ukusno meso i povrće. Neki članovi ekipe nisu tako dobro prošli. ◀

Tomislav i kolege na nedavnom studentskom natjecanju

▷ Ima li koji kutak zemaljske kugle koji još nisi posjetio, a volio bi?

Htio bih proputovati Italiju, zasad sam bio samo u Veneciji. Općenito volim putovati, otkrivati različite kulture i podneblja. Nikad se ne žalim na vremenske uvjete ili hranu. Da sam htio 23° C, zelenilo, raspjevane ptičice i sarmu — ostao bih kod kuće. ◀

I za kraj...

...ću uzeti malo novinarske slobode i umjesto pitanja za Tomislava ponuditi neku vrstu zaključka: Pravo je osvježanje upoznati osobu koja se iskreno veseli kad čuje da netko dijeli njezinu strast i koja misli da je važno da ljude zanima sama matematika umjesto ocjene koju će dobiti, a ujedno je spremna dati sve od sebe da to zanimanje potakne. Ako su nam svi budući profesori ovakvi, očekuje nas svijetla budućnost.

Razgovarala: Hana Ševerdija